

İlköğretim Öğrencileri ile Sınıf ve Türkçe Öğretmenlerinin Bitişik Eğik Yazı Başarı Düzeylerinin Değerlendirilmesi¹

The Evaluation of Cursive Italic Hand Writing Success Level of Primary School Students, Teachers of Primary Education and Turkish Language

Eyyup COŞKUN¹, Hatice COŞKUN²

¹Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği Bölümü, Hatay/TÜRKİYE,
ecoskun2002@yahoo.com

²Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara/TÜRKİYE,
haticecoskun2008@hotmail.com

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ilköğretim öğrencileri ile sınıf ve Türkçe öğretmenlerinin bitişik eğik yazı başarı düzeylerinin değerlendirilmesidir. Araştırmada öğretmen ve öğrencilerin bitişik eğik yazı konusundaki yeterlikleri Dikte Metni, Bitişik Eğik Yazı Analitik Puanlama Anahtarı kullanılarak değerlendirilmiştir. Ölçme araçlarının geçerliğini sağlamak için literatür taraması ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Puanlama anahtarının güvenilirliği için kodlayıcılar arası uyum düzeyine bakılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre sınıf öğretmenleri ($\bar{X}=3,12$) Türkçe öğretmenlerine ($\bar{X}=3,01$) göre nispeten önde görünse de her iki gruptaki öğretmenlerin bitişik eğik yazı başarıları orta düzeydedir. Öğrencilerin başarı durumlarına bakıldığında ise öğretim sürecine bitişik eğik yazı eğitimi alarak başlayanların diğerlerine göre daha başarılı oldukları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bitişik eğik yazı, İlköğretim öğrencileri ve öğretmenleri.

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate cursive italic hand writing success level of primary school students, teachers of primary education and Turkish language. Dictation text and cursive italic handwriting analytical scoring key were used to evaluate the competencies of the teachers and students in cursive italic hand writing. To ensure the validity of the measurement tools, literature search and expert opinions were consulted. For the reliability of scoring keys, adaptation level among encoders were observed (from 912 to 943; $p<0.01$). According to the results of our study, even if teachers of primary education ($\bar{X}=3.12$) seem a bit ahead of teachers of Turkish language (

¹Bu çalışma, MKÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenen “İlköğretim Okullarındaki Bitişik Eğik Yazı Uygulamalarının Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinden hazırlanmıştır.

$\bar{X}=3.01$), the success of both groups in cursive italic handwriting is moderate. When we have a look at the success level of the students, it is seen that the ones, who were taught with cursive italic handwriting at the beginning of their education, were more successful when compared with others.

Keywords: Cursive italic handwriting, Primary school students and their teachers.

GİRİŞ

Yazı, insanoğlunun iletişimde kullandığı en etkili ve kalıcı araçlardan birisidir (Akyol, 2008). İnsan, üretilen dili yazı vasıtasıyla dış dünyaya aktarabilmekte ve kalıcılığını sağlamaktadır. Günümüzde yazılı iletişim için birçok alfabe kullanılmakta; kolaylık sağlaması için veya estetik kaygılardan dolayı, bu alfabelerdeki harflerin de çok çeşitli stillerde yazıldıkları görülmektedir. Ülkemizde kullanılan Latin alfabesi için en çok bilinen yazma stilleri ise dik temel yazı, dik el yazısı veya bitişik eğik el yazısıdır. (Başaran ve Karatay, 2005).

Günümüzde bireylerin en önemli gereksinimlerinden biri; işlek, okunaklı biçimde yazma becerisidir. İlköğretim birinci sınıftan itibaren hızlı, doğru, anlayarak ve eleştirerek okumanın, işlek ve estetik görünümlü bir yazı yazmanın temeli ilk okuma yazma öğretimi ile atılır (Duran ve Akyol, 2010; Göçer, 2008). Yeni Türkçe Öğretim Programı'yla ilk okuma-yazmaya bitişik eğik yazı ile başlanmakta ve ilköğretim boyunca bütün derslerde bitişik eğik yazının kullanılması öngörülmektedir (Bayraktar, 2006).

Türkçe öğretim programında birinci sınıftan itibaren bitişik eğik yazıya geçişle öğrencilerin, göze hoş gelen, estetik özelliğe sahip, işlek ve akıcı bir el yazısı yazma becerisine sahip olmaları amaçlanmıştır. Akyol (2005: 51), bitişik eğik yazının önemini şöyle ifade etmiştir: “Dik temel yazı ile eğik yazı arasındaki farklar pek çok insanın düşündüğü gibi harflerin birleştirilmesi veya birleştirilmemesi değildir. Farklılık, harfleri oluşturmak için yapılan hareketlerdedir. Harflerin başlangıç noktaları, yönler kısacası üretim süreci önemlidir. Dik temel küçük harfleri okunaklı şekilde yazmak için altı ayrı hareket yapılması gerekirken, eğik küçük harfleri yazmada üç temel hareket

gerekmektedir. Hareket sayısının fazla olması hem zaman kaybına hem de işin daha karmaşık hâle gelmesine neden olur.”

Hızlı, işlek, akışkan ve güzel yazı yazma becerisi ilk okuma yazma öğretiminin temel ilkeleri arasında yer almaktadır. Süreklilik arz eden, geri dönüşlere izin vermeyen, harflerin doğru yöne yazımını destekleyen bitişik eğik yazının yedi yaş dönemi çocuklarının gelişim özelliklerine uygun olduğu, öğretime bitişik yazıya geçişi kolaylaştıracak çizgi çalışmaları ile başlamanın öğrencileri yazıya hazır oluş aşamasında olumlu yönde etkileyeceği belirtilmektedir. Çizgi çalışmalarını başarıyla tamamlayan öğrencilerin harfleri yazma aşamasında daha başarılı olacağı düşünülmektedir (Beyazıt, 2007).

Başaran ve Karatay’a (2005) göre bitişik eğik yazı çalışmalarında harflerin konumlandırılışı ve yazılışına dikkat edilmelidir. Harfler doğru olarak konumlandırıldığı zaman yazı daha güzel görünür ve daha hızlı yazılır. Harflerin yazımında dikkat edilmesi gereken üç ilke vardır: eğim, boşluk, yazının koyuluğu.

Akyol’a (2008) göre ise bitişik eğik yazı öğretiminde dört önemli husus vardır: (a) Harf şekillerinin doğru yazılması, (b) Uygun ölçülerde (ebatlarda) yazılması, (c) Harfler arası bağlantıların uygunluğu, (d) Alt ve üst uzantıların uygun yazılması.

Başaran ve Karatay’a (2005) göre öğretmen, öğrencilerin yazılarında “*Bütün küçük harflerin yükseklikleri doğru*”, “*Bütün büyük harfler aynı yükseklik ve büyüklükte*”, “*Kelimeler arası boşluklar uygun*”, “*Kelime içindeki harfler arası boşluklar eşit*”, “*Harflerin eğimi birbirine paralel*”, “*Tüm harfler çizgi üzerinde aynı şekilde konumlanmış*” özelliklerini gözlemlediğinde, öğrencilerinin iyi bitişik eğik yazı yazdığı sonucuna varabilir. Bu ölçütlerin tümü aynı zamanda gelişebileceği gibi her bir ölçütün gerçekleşmesi farklı zamanlarda da olabilir (Duran, 2009).

İlköğretim 1-5. sınıflar Türkçe Öğretim Programı’nda öğrenci yazılarının taşınması gereken özellikler; kelime ve cümleler arasında uygun boşluk bırakma, bitişik eğik yazı harflerini kurallarına uygun yazma ve bütün yazılarını bitişik eğik yazı ile yazma olarak belirlenmiştir (MEB, 2005). İlköğretim 6-8. sınıflar Türkçe Öğretim Programı’nda

bitişik eğik yazı ile ilgili olarak değerlendirme ölçütü “*Biçim olarak düzgün ve okunaklı ve işlek bir yazı kullanılmıştır.*” şeklinde belirtilmiştir (MEB, 2006: 231).

Sidekli, Coşkun ve Gökbulut (2006) ilköğretim üçüncü sınıfta öğrenim gören 11 öğrencinin yazma becerilerini inceledikleri çalışmada öğrencilerin temelde harfler, harflerin yazılış yönleri, alt-üst gövde bağlantıları, küçük ve büyük harflerin bağlanış biçimlerine ilişkin kuralları uygulayamama gibi harf hataları yaptıklarını belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin kelimelerin okunaklılığı ve kelimelere harf ekleme, kelimeler arasında yeterli boşluk bırakmama, kelime içinde harf unutma, satır sonuna sığmayan kelimeyi doğru bölememe, harflerin noktalarının kelime bitmeden konması gibi kelime hataları; yazıların tamamında eğikliği koruyamama, yazıların estetik beğeni oluşturmaması, yazıyı sayfaya uygun yerleştirememe, yazının genelindeki okunabilirlik, kendilerine uygun üslup geliştirememe gibi hatalar yaptıklarını tespit etmişlerdir.

Yangın (2006) okul öncesi eğitim kurumlarındaki altı yaş çocuklarının yazmayı öğrenmeye hazır bulunuşluklarını araştırmış okul öncesi eğitim alan öğrencilerin % 14.1’inin kalemi doğru tutamadığını ve öğrencilerin dik, yatay, eğik, yuvarlak ve bunlardan oluşan çizgileri düzgün çizmede yetersiz kaldıklarını tespit etmiştir.

Yıldız, Yıldırım ve Ateş’in (2009), sınıf öğretmenlerinin sınıf tahtasına yazdıkları yazıların okunaklılık bakımından öğrencilere model olma durumunu inceledikleri araştırmaya göre sınıf öğretmenlerinin büyük bir kısmı, sınıf tahtasına bitişik eğik yazı ile yazmaktadır. Ancak eski alışkanlıklarını terk edemeyen bazı öğretmenler dik yazı ve bitişik eğik yazıyı birlikte kullanmaktadır. Bitişik eğik yazı kullanan öğretmenlerin yarıya yakınının yazılarındaki eğimin yetersiz olduğu görülmektedir. Yazıların üçte ikisinde harfler, kelimeler ve cümleler arasındaki boşluk metin boyunca uygun ve tutarlı biçimde devam etmektedir.

Bulut ve Aköz (2010), sınıf öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazı yazmadaki yeterliliklerini ortaya koymayı amaçladıkları araştırmada üç farklı üniversitenin sınıf öğretmenliği ana bilim dalı 4. sınıflarında öğrenim gören 120 öğrencinin bitişik eğik yazılarını incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmeni adaylarının %65’inin

yazılarının eğim, % 50'sinin harfler arası bağlantı, % 73.3'ünün kelimeler arası boşluk, %60'ının harfler arası boşluk açısından yeterli düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim öğrencileri ile sınıf ve Türkçe öğretmenlerinin bitişik eğik yazı başarı düzeylerinin değerlendirilmesidir.

Alt Amaçlar

1. İlköğretim okullarında görev yapan sınıf ve Türkçe öğretmenlerinin bitişik eğik yazıyı kullanma başarılarının ne düzeyde olduğunun belirlenmesi,
2. İlköğretim öğrencilerinin bitişik eğik yazıyı kullanma başarılarının ne düzeyde olduğunun belirlenmesi,
3. İlköğretim öğrencilerinin bitişik eğik yazıyı yazma başarılarında cinsiyetlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi,
4. İlköğretim öğrencilerinin bitişik eğik yazıyı yazma başarılarında sınıf düzeylerine göre anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi.

Bitişik eğik yazı konusunda yapılan çalışmalar (Sidekli, Coşkun ve Gökbulut, 2006; Yangın, 2006; Yıldız, Yıldırım ve Ateş, 2009; Bulut ve Aköz, 2010) dikkate alındığında araştırmaların ilköğretim birinci kademe ile sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu araştırma hem ilköğretim öğrencileri hem de sınıf ve Türkçe öğretmenlerini kapsamı bakımından daha önce yapılan araştırmalardan farklılık göstermektedir.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2010–2011 öğretim yılında Hatay il merkezinde yer alan ilköğretim okullarında öğrenim görmekte olan 3, 5, 6. ve 8. sınıf öğrencileri ve bu okullarda görev yapan sınıf ve Türkçe öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örnekleminde ise 15 öğretmen ve 400 öğrenci yer almıştır. Araştırmada çalışmaya katılan öğretmen ve öğrencilerin belirlenmesinde tabakalı tesadüfi küme

örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örnekleme ulaşmak için öğretmenler 5 farklı okulun sınıf ve Türkçe öğretmenlerinden; öğrenciler de 4 farklı okuldan seçilmiştir. Öğretmen ve öğrencilere ait bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Dikte Metni Yazdırılan Öğretmen ve Öğrencilere Ait Bilgiler

Örnekleme grubu	3. sınıf	5. sınıf	6. sınıf	8. sınıf	Toplam
Öğretmen	5	4	6		15
Öğrenci	100	100	100	100	400

Örneklemede yer alan öğretmenlerden 9’u sınıf, 6’sı Türkçe öğretmenidir. Her sınıf düzeyinde 100 olmak üzere 400 öğrenciye dikte metni uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen iki ölçme aracı kullanılmıştır.

Dikte Metni: Bu veri toplama aracı öğretmen ve öğrencilerin bitişik eğik yazıyı ne düzeyde kullanabildiklerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Dikte metni alfabedeki tüm harflerin büyük ve küçük biçimlerinin en az 2 kez yer aldığı kelimeler listesinden ve 132 kelimelik bağımsız bir metinden oluşmaktadır. Oluşturulan dikte metni 4 Türkçe öğretimi ve bir ölçme değerlendirme uzmanının görüşüne sunulmuş ve alınan görüşler doğrultusunda metne son şekli verilmiştir.

Bitişik Eğik Yazı Analitik Puanlama Anahtarı: Bu ölçme aracı, dikte metni aracılığıyla öğretmen ve öğrencilerden elde edilen bitişik eğik yazı kullanımlarını çeşitli açılardan değerlendirmek amacıyla oluşturulmuştur. Ölçeğin geliştirilmesinde ilk olarak konuyla ilgili kaynaklar taranarak (Akyol, 2008; Duran, 2009; Yıldız, Yıldırım ve Ateş, 2009; Sidekli, Coşkun ve Gökbulut, 2008; Turan, Özercan ve Şahin, 2008 Bayraktar, 2006) araştırma amaçlarına yönelik olarak literatürde ortaya konulan sorunlar belirlenmiştir. Belirlenen sorunlardan araştırmanın amacına hizmet ettiği düşünülen maddeler seçilmiş ve taslak bir puanlama anahtarı oluşturulmuştur. Oluşturulan taslak puanlama anahtarı

biri Sınıf Öğretmenliği, biri de Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalından olmak üzere iki uzmanın görüşüne sunulmuş ve alınan önerilerden sonra puanlama anahtarına son şekli verilmiştir.

Puanlama anahtarında aşağıda verilen boyutların her biri için 1-5 arasında (1=çok başarısız, 2=başarısız, 3=orta, 4=başarılı, 5=çok başarılı) bir puanlama yapılması öngörülmüştür. Puanlama anahtarındaki boyutlar şunlardır:

- Harflerin başlangıç noktasını doğru yapabilme.
- Harfler arası bağlantıyı doğru yapabilme.
- Harflerin bitiş noktasını doğru yapabilme.
- Harfleri uygun yükseklikte yazabilme.
- Harfleri uygun genişlikte yazabilme.
- Harfler arasında uygun boşluk bırakabilme.
- Noktalı harfleri (ç, i, j, ö, ş, ü) doğru yazabilme.
- Çizgili harfleri (f, ğ, t, z) doğru yazabilme.
- Kelimeler arasında uygun boşluk bırakabilme.
- Yazı boyunca eğikliği koruyabilme.

Güvenirlilik Çalışması

Bitişik Eğik Yazı Analitik Puanlama Anahtarı'nın güvenirlik düzeyini belirlemek amacıyla "puanlayıcılar arası uyum" yöntemine başvurulmuştur. Bu amaçla öğrencilerin yazdığı dikte metinlerinden 30 kağıt tesadüfi olarak seçilmiş ve ölçme aracını oluşturan her bir madde, araştırmacı ve bir Türkçe eğitimi uzmanı tarafından birbirinden bağımsız olarak kodlanmıştır. Bitişik Eğik Yazı Analitik Puanlama Anahtarı için Pearson korelasyon analiziyle belirlenen kodlayıcılar arası uyum düzeyleri .912 ($p<0.01$) ile .943 ($p<0.01$) arasında çıkmıştır.

Veri Çözümleme Teknikleri

Öğrencilere ve öğretmenlere uygulanan dikte metinleri her bir kişi için ayrı ayrı incelenmiş ve Bitişik Eğik Yazı Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı'nda belirtilen 10

kritere göre 1'den 5'e kadar puanlanmıştır (10x5=50 puan). Yapılan puanlamalar sonrasında öğrencilerin başarı düzeyleri belirlenmiş, sınıf ve cinsiyete göre farklılaşma olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Öğretmen ve öğrencilerin Bitişik Eğik Yazı Analitik Puanlama Anahtarı'na göre aldıkları puanların ortalamaları tablolar halinde sunulmuştur.

BULGULAR

İlköğretim okullarında görev yapan sınıf ve Türkçe öğretmenlerinin bitişik eğik yazıdaki başarıları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. Sınıf ve Türkçe Öğretmenlerinin Bitişik Eğik Yazı Başarıları

Değişkenler	Sınıf öğretmeni \bar{x} *	Türkçe öğretmeni \bar{x} **	Toplam \bar{x} ***
Harf başlangıç	2.77	2.50	2.66
Harf bağlantı	3.77	3.16	3.53
Harf bitiş	2.44	2.50	2.46
Harf yükseklik	2.00	2.50	2.20
Harf genişlik	3.33	2.83	3.13
Harf boşluk	3.33	3.16	3.26
Noktalı harfler	3.88	4.50	4.13
Çizgili harfler	3.88	4.33	4.06
Kelime boşluk	2.88	3.00	2.93
Yazı eğikliği	2.88	1.66	2.39
Toplam	3.12	3.01	3.08

*N=9; **N=6; ***N=15

Tablo 2'ye göre öğretmenlerin bitişik eğik yazıda en başarılı oldukları ölçütler noktalı harfler (\bar{X} =4.13) ve çizgili harflerdir (\bar{X} =4.06). En başarısız olunan ölçütler ise harf yüksekliği (\bar{X} =2.20) ve yazı eğikliğidir (\bar{X} =2.39).Branş bazında yapılan değerlendirmede Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin en başarılı oldukları ölçütlerin aynı (noktalı harfler, çizgili harfler) olduğu görülürken en başarısız olunan ölçüt bakımından farklılık ortaya çıkmaktadır. En başarısız olunan ölçüt sınıf öğretmenlerinde harf

yüksekliği ($\bar{X}=2.00$) iken Türkçe öğretmenlerinde yazı eğikliğidir ($\bar{X}=1.66$). Bitişik eğik yazı kullanımında sınıf öğretmenlerinin başarı ortalaması 3.12 iken Türkçe öğretmenlerinin başarı ortalaması 3.01'dir. Tüm öğretmenlerin başarıları bir arada değerlendirildiğinde ortalamaları 3.08'dir.

İlköğretim öğrencilerinin bitişik eğik yazıdaki başarı düzeyleri Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. İlköğretim Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazı Başarı Ortalamaları

Değişkenler	3. Sınıf*	5. Sınıf*	6. Sınıf*	8. Sınıf*	Toplam**
Harf başlangıç	2.26	2.91	3.26	2.32	2.69
Harf bağlantı	2.16	2.35	2.96	1.87	2.34
Harf bitiş	1.88	2.15	2.89	2.00	2.23
Harf yükseklik	1.90	2.38	3.14	2.35	2.44
Harf genişlik	2.31	3.06	3.39	2.55	2.83
Harf boşluk	2.27	2.86	3.25	2.51	2.72
Noktalı harfler	2.50	2.83	3.18	2.52	2.76
Çizgili harfler	2.85	3.39	3.77	2.92	3.23
Kelime boşluk	1.99	2.69	3.13	2.44	2.56
Yazı eğikliği	1.86	3.12	2.98	2.33	2.57
Toplam	2.20	2.77	3.20	2.38	2.64

*N=100; **N=400

Öğrencilerin en başarılı olduğu ölçütler çizgili harfleri yapma ($\bar{X}=3.23$) ve harf genişliklerini uygun yapma ($\bar{X}=2.83$); en başarısız oldukları ölçütler ise harf bağlantılarını doğru yapma ($\bar{X}= 2.34$) ve harflerin bitiş noktasını doğru yapabilmidir ($\bar{X}=2.23$).

Tablo 3, yazı eğikliği hariç bitişik eğik el yazısının puanlanmasındaki tüm boyutlarda ve toplamda 3. sınıftan 6. sınıfa doğru sınıf düzeyi arttıkça başarının da arttığını; ancak 8. sınıfta başarının belirgin biçimde düştüğünü ortaya koymaktadır.

Tablo 4. İlköğretim Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıdaki Başarılarının Sınıf Düzeylerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler top.	sd	Kareler ort.	F	P	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	5883,900	3	1961,300	19,402	,000	3-5. sınıflar
Gruplar İçi	40031,340	396	101,089			3-6. sınıflar
Toplam	45915,240	399				5-6. sınıflar 6-8. sınıflar

Tablo 4'e göre toplam puanlara göre yapılan değerlendirmede sınıflar arasındaki fark anlamlıdır [$F_{(3-396)}=19,402, p<0.01$]. Scheffe testi sonuçlarına göre bu fark, 3. sınıflarla 5. ve 6. sınıflar; 5. sınıflarla 6. sınıflar; 6. sınıflarla 8. sınıflar arasında ortaya çıkmaktadır.

Tablo 5. İlköğretim Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıdaki Başarılarına İlişkin t testi Sonuçları

Sınıflar	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	sd	t	p
3. sınıf	Kız	60	23.13	8.325	98	1.789	0.077
	Erkek	40	20.25	7.192			
5. sınıf	Kız	42	31.57	8.727	98	3.492	0.001
	Erkek	58	24.97	9.751			
6. sınıf	Kız	55	35.42	9.658	98	3.813	0.000
	Erkek	45	27.71	10.524			
8. sınıf	Kız	49	30.96	9.781	98	7.840	0.000
	Erkek	51	16.94	8.046			

Tablo 5'e göre tüm sınıflarda toplam puanda kız öğrencilerin başarı ortalamaları erkek öğrencilerin başarı ortalamalarından yüksektir. t testi sonuçlarına göre 5, 6 ve 8. sınıflarda kız ve erkek öğrenciler arasındaki fark anlamlıdır. Bu fark, 5. sınıflarda [$t_{(98)}=3.492, p<0.01$], 6. sınıflarda [$t_{(98)}=3.813, p<0.01$] ve 8. sınıflarda [$t_{(98)}=7.840, p<0.01$] ortaya çıkmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Öğretmenlerin bitişik eğik yazıdaki başarı ortalamaları değerlendirildiğinde sınıf ve Türkçe öğretmenleri en yüksek başarıyı noktalı harfleri ve çizgili harfleri doğru yazmada; en düşük başarıyı ise harfleri uygun yükseklikte yapma ve yazı boyunca eğikliği korumada göstermişlerdir. Araştırmamızın sonuçlarına göre sınıf öğretmenleri ($\bar{X}=3,12$) Türkçe öğretmenlerine ($\bar{X}=3,01$) göre nisbeten önde görünse de her iki gruptaki öğretmenlerin bitişik eğik yazı başarıları orta düzeydedir.

Bulut ve Aköz'ün (2010) araştırmasında sınıf öğretmeni adaylarının, Yıldız, Yıldırım ve Ateş'in (2009) araştırmasında da sınıf öğretmenlerinin yazılarında harfler arası ve kelimeler arası boşluğun yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bizim araştırmamızda da öğretmenlerin yazılarında harfler arası boşluk ortalama 3.26, kelimeler arası boşluk ise 2.93 bulunmuştur. Araştırmamıza katılan öğretmenlerin harfler arası boşluk bırakmada kelimeler arası boşluk bırakmaya göre daha başarılı oldukları görülmektedir.

Bitişik eğik yazı ilk defa mevcut öğretim programıyla ortaya çıkmış değildir. 1981 programına göre verilen eğitimde de bitişik eğik yazı ilköğretim ikinci sınıftan itibaren öğretilmekteydi. 2005 yılından itibaren ise ilköğretim birinci sınıftan itibaren sadece bitişik eğik yazının öğretilmesi esas alınmıştır. Öğretmenlerin ilköğretim öğrencilerine kazandırmaları gereken en önemli becerilerden biri olan bitişik eğik yazı konusunda yetersiz oldukları açıkça görülmektedir. Bu yetersizliğin temel sebeplerinden biri öğretmenlerin kendi eğitimleri sırasında bitişik eğik yazıyı yeterince kazanmamış olmalarıdır. Bununla birlikte öğretmenlerin bu konudaki eksiklerini kapatma konusunda gerekli çabayı da göstermedikleri de ortaya çıkmaktadır.

İlköğretim öğrencilerinin bitişik eğik yazı başarı düzeyleri değerlendirildiğinde harfler arası bağlantıyı doğru yapma hariç tüm maddelerde 6. sınıfların en yüksek, 3. sınıfların ise en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin bitişik eğik yazıdaki başarıları ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda da bu araştırmayla benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Başaran (2006) araştırmasında öğrencilerin

en çok, harfleri eğik yazma ve harfleri uygun yükseklik ve genişlikte yazma konusunda zorlandıklarını, kelimeler arasında boşluk verme konusunda ise en az zorlandıklarını tespit etmiştir. Turan, Güher ve Şahin'in (2008) araştırmasına göre öğretmenler öğrencilerin en çok harflerin birleşim yerlerinde zorlandıklarını belirtmiştir. Bayraktar (2006), araştırmasında öğrencilerin harfleri eğik yazma ve birleştirmelerde daha çok hata yaptıklarını tespit etmiştir. Sidekli, Coşkun ve Gökbulut (2006) yaptıkları çalışmada kelimeler arasında yeterli boşluk bırakmama, yazıların tamamında eğikliği koruyamama gibi sorunlar olduğunu belirlemiştir. Bay'ın (2010) araştırmasına göre cümle yöntemi ile okuma yazma öğrenen öğrenciler ses temelli cümle yöntemi ile öğrenenlere göre kelimeler arasında daha az boşluk bırakmaktadır. Akyol ve Duran'ın (2010) araştırmasına göre ana sınıfında bitişik eğik yazıya hazırlayıcı eğitim alan deney grubundaki orta sosyoekonomik düzeydeki öğrenciler diğer öğrencilere göre yazı yönü ölçütü açısından daha başarılıdır. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin harf bağlantı puanları sosyoekonomik düzeylere göre değişmemektedir.

Öğrencilerin bitik eğik yazı başarıları sınıflarına göre değerlendirildiğinde dikkat çekici iki nokta görülmektedir. Birinci nokta 6. sınıfa kadar sınıf düzeyi yükseldikçe başarının da yükselmesi; ikinci nokta 8. sınıftaki öğrencilerin başarılarında keskin bir düşüş görülmektedir. Araştırmanın yapıldığı yılda ilköğretim 6. sınıfta öğrenim gören öğrenciler okuma yazmaya bitişik eğik yazı ile başlamışlar, 7. ve 8. sınıf öğrencileri ise dik temel yazı ile başlamışlardır. Buna göre eğitimlerine bitişik eğik yazı ile başlayan öğrencilerin yaşları ilerledikçe bitişik eğik yazı becerilerinde düzenli bir gelişme görülmektedir. Öte yandan eğitimlerine dik temel yazı ile başlayan öğrencilerde ise bitişik eğik yazıda istenen başarıyı yakalamak mümkün olmamaktadır. Akyol'a (2008: 55-56) göre her iki yazı türünün birlikte öğretilmesi öğrenci açısından avantajlı değildir. Dik temel yazıdan bitişik eğik yazıya geçiş öğrencilerin harf ve kelimeleri doğru yazmalarını engellemektedir. Bu süreçte öğretmenin bitişik eğik yazının gerekliliği konusundaki görüşü de önemlidir.

Sonuç olarak eğitime bitişik eğik yazı ile başlayan öğrencilerin ilköğretimin sonuna kadar bitişik eğik yazı başarılarını daha da arttırması ve bu konudaki sorunların zamanla daha da azalması beklenir.

Araştırmada her sınıf için ayrı ayrı yapılan bağımsız örneklemeler t testi sonuçlarına göre kız öğrencilerle erkek öğrencilerin bitişik eğik yazıdaki başarı ortalamaları arasındaki fark, 3. sınıftan 8. sınıfa doğru artmıştır. Kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasındaki farkın en az olduğu sınıf düzeyi 3. sınıf, en fazla olduğu sınıf düzeyi ise 8. sınıftır. Kız ve erkek öğrenciler arasındaki fark 3. sınıflarda anlamlı değilken 5, 6. ve 8. sınıflarda anlamlıdır. 3. sınıfta kız ve erkek öğrencilerin başarılarının birbirine yakın olmasının fiziksel olarak öğrencilerin birbirine yakın özelliklere sahip olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. İlerleyen sınıflarda farkın anlamlı çıkması bu dönemde kız öğrencilerin biyolojik gelişimlerinin daha hızlı olmasıyla ilişkili olabilir. Erden ve Akman (1998) özellikle ilköğretim çağı çocuklarından erkek öğrencilerin ince motor kasların koordinasyonunda sorunları olduğunu, bu nedenle çok uzun süreli kalem tutma ve küçük puntolarla yazma gibi ödevlere karşı olumsuz tutum geliştirdiklerini belirtmiştir.

KAYNAKLAR

- Akyol, H. (2005). *İlk okuma yazma programı ve öğretimi*. Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Kayseri.
- Akyol, H. (2008). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Akyol, H. ve Duran, E. (2010). Bitişik eğik yazı öğretimi çalışmalarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(4), 817-838.
- Başaran, M. (2006). *İlkokuma yazma öğretimi sürecinde öğrencilerin yaptıkları yazım yanlışları*. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresinde sunulmuş bildiri, Ankara.
- Başaran, M. ve Karatay, H. (2005). Eğik el yazısı öğretimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 168. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/168/index3-karatay.html> adresinden 26.01.2011 tarihinde erişim sağlanmıştır.
- Bay, Y. (2010). İlk okuma yazmayı öğrendiği yöneme göre ilköğretim ikinci sınıf öğrencilerinin okuma yazma hatalarının karşılaştırılması. *Milli Eğitim*, 187, 23-37.
- Bayraktar, Ö. (2006). *İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazıda yaptıkları hatalar* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

- Beyazıt, N. (2007). *İlk okuma yazma öğretiminin kazandırılmasında çözümleme yöntemi ve ses temelli cümle yönteminin farklı bakış açılarıyla değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.
- Bulut, P. ve Aköz, Y. (2010). *Sınıf öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazı yazma özelliklerinin değerlendirilmesi*. 9. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumunda sunulmuş bildiri, Elazığ.
- Duran, E. (2009). *Bitişik eğik yazı öğretimi çalışmalarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Erden, M. ve Akman, Y. (1998). *Gelişim, öğrenme-öğretme*. Ankara: Arkadaş.
- Göçer, A. (2008). *Etkinlik temelli ilk okuma ve yazma öğretimi*. Ankara: Anı.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2005). *İlköğretim Türkçe öğretim programı ve kılavuzu (1-5. Sınıflar)*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2006). *İlköğretim Türkçe dersi (6, 7, 8. Sınıflar) öğretim programı*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
- Sidekli, S., Coşkun, İ. ve Gökbulut, Y. (2008). *İlköğretim üçüncü sınıf öğrencilerinin yazma becerileri*. VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumunda sunulmuş Bildiri, Çanakkale.
- Turan, M. ve Akpınar, B. (2008). İlköğretim Türkçe dersi ilkokuma-yazma öğretiminde kullanılan ses temelli cümle ve bitişik eğik yazı yöntemlerinin değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 121-138.
- Yangın, B. (2006). Yöneticilerin ve öğretmenlerin altı yaş grubundaki öğrencilerin ilk okuma ve yazmaya hazırlanmalarına yönelik bilgileri ve görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi e-dergi Sistemi*, 12, 161-175.
- Yıldız, M., Yıldırım, K. ve Ateş, S. (2009). Sınıf öğretmenlerinin sınıf tahtasına yazdıkları yazıların okunaklılık bakımından öğrencilere model olmadaki uygunluğu. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 75-88.

SUMMARY

The aim of this study is to evaluate cursive italic hand writing success level of primary school students, teachers of primary education and Turkish language. The population of the study consisted of teachers of Turkish language and primary education of these schools, and primary school students who were enrolled in 3rd, 5th, 6th and 8th grades in 2010-2011 educational year in Hatay province of Turkey. The study sample consisted of 15 teachers and 400 students. Dictation text and cursive italic handwriting analytical

scoring key were used to evaluate the competencies of the teachers and students in cursive italic hand writing

To ensure the validity of the measurement tools, literature search and expert opinions were consulted. For the reliability of scoring keys, adaptation level among encoders were observed (from 912 to 943; $p < 0.01$).

According to the scoring conducted based on 5-item scoring key, the average scores of teachers of primary education in cursive italic handwriting was found to be 3.12 while the average of the teachers of Turkish language is 3.01.

When the success of all teachers was evaluated together, the average is 3.08. The measure in which the teachers were the most unsuccessful was the height of letter ($\bar{X} = 2.00$) for teachers of primary education and italic handwriting ($\bar{X} = 1.66$) for teachers of Turkish language. These results indicate that teachers, who were educated with manuscript handwriting, weren't very successful in italic handwriting.

According to the scoring conducted based on 5-item scoring key, average scores of 3rd grade students is 2.20, the average scores of 5th grade students is 2.77, the average scores of 6th grade students is 3.20 and the average scores of 8th grade students is 2.38. It was found that, excluding italic handwriting, achievement level regularly increased from the 3rd grade to the 6th grade in all dimensions of cursive italic handwriting; however it significantly decreased in the 8th grade. The main reason for the decrease of achievement in 8th grade was that these students were taught using manuscript handwriting during the first two years of their academic lives.

According to the class levels, a significant difference was found in the achievements of the students in cursive italic handwriting. This difference was observed between 3rd grade and 5th-6th grade; 5th grade and 6th grade; 6th grade and 8th grade. While there was no significant difference in 3rd grade students according to gender; it was found that there was a significant difference in favor of female students in 5th, 6th and 8th grades. In total, average score for female students was 3.0; while the average score for male students was 2.25.

According to the results of our study, even if teachers of primary education ($\bar{X}=3.12$) seem a bit ahead of teachers of Turkish language ($\bar{X}=3.01$), the success of both groups in cursive italic handwriting is moderate. This situation stems from the teachers not acquiring the necessary skill during their own education process. When we have a look at the success level of the students, it is seen that the ones, who were taught with cursive italic handwriting at the beginning of their education, were more successful when compared with others. In addition, the significant level (in gender based evaluation) in favor of female students except 3rd graders may result from developmental features of female and male students.